

Latweefchu Alwises.

Ur augstas Gewefchanas = Summissiones sinuu un nowehleschanu.

Nr. 33. Zettortdeenâ 14tâ August 1824.

No Selgawas.

Pee mums diwi jaunekli, kas abbi us muhsu augstu skohlu, ko Gimnasiunss fauz, mahzi-jahs, deewamschehl muhsu Driksne noslihkufchi, winni tur masgajahs, un kad tas weens jau fahke sliht, tad tas ohtrais, draugu gribbedams glahbt, arri dibbeni tappe aisrauts; abbi jaunekli tappe treschdeenâ zotâ Jubli winneem peeclahjamôs kappôs glabbati. Tas weens bija tas wezzakais dehlâ weena daktera kunga, kas winnu no jaunahm deenahm eefsch wissahm labbahm sumaschanahm lifke mahziht; mihta tehwa preezigas zerribas ittin ahtri par behdahm tappe pahwehrtitas, lai mihlais Deews wezzafu saplehstas firdis dseedina.

Pee schis nelaimes gan klahjahs arri peeminneht, ka tas ne mas newaid labbi, kad noslihkufchu zilweku, ko no uhdens iswelk, tulih fahk tulleet, jeb us galwu greest, lai uhdens isteff, zaur to jau pee dascha noslihkufcha ta masa dshiwiba, kas eefsch winna bija, pagallam tappe isdsehsta. Bet kad slihkufchu iswelk, tad winnam waijag wissas drehbes lehni nokehrbt, eefsch silditahm willanahm dekehni meefu eetih un ar siltu willanu drahni wissu meefu, itt ihpaschi kruhtis, lehni berseht un tulih mahzitu dakteri atsaukt, kam jasinn, kas wehl irr jadarra, jo ja slihkufcham schlafke uhdenti ne useet, tad ta dshiwiba wehl ilgi eefsch meefas paleek, jebfchu wisseem leekahs lihki effam.

Eefsch Nihges awisehm laffa, ka no Suntaschas basniškunga muishas irr tappis rakstihis, kad scho gadd sunnu mehnefis ar naktis salnahm effohf sahziis. Jo desinitu Jubli iseijohf un weenpazmitu, ka arridsan diwpazmitu nahkohf, Suntaschâ naktisalnâs bijufchas. Mei mehneschu iseijohf un Jubni mehneschu nahkohf arri Ahraishes kirspehlê naktisalnâs

bija, kas trin fainneefcem rudsius apffahdeufchas.

No Sakkas zotâ Jubli.

Gruhts schis gads mums irr un jo gruhts wehl turpmal buhs, jo labbiba un feens mums lohti knappi. Rudsischi paplahni, bet waffarini pahreeku retti ar to leelu faufummu, kas zaur wissu pawaffaru mums bija un zaur ko ir muhsu plawas, kas gan drihs wissas purwainas irr, par dauds faufas un bes sahles paliffe. Tas dischais salns arridsan to sahli mahtaja, ka winna ihfa un smalka, ka pellus irr un ne to treschu dalku dohd. Kur tee lauki wehl tee labbakaji bija, tur isgahjuschâ swehtdeenâ leela kruffa tohs daschâ weetâ pa puffi fakappaja, ir kannepes, linnus un kartuphus itt ka ar iskaptu nonehme; ta diwâs muishas lohkus isfitte. Muhsu Grihnôs, no kurreem appafschâ wehl kahdi wahrdi, kur wairak ne ka simts fainneefcem leelas plawas irr un zitfahrtingi kaudses, ka meschs stahweja, scho gaddu masu teefu reds. Schee Grihni irr leels klajums, kas pufsohtras juhdses garsch un tikpatt plats irr un taggad purwas, plawas, krumus un weenu besdibbenigu esaru rahda. Pee schi esara tahda weeta, kas pa wirfu apaugufi un appafsch kahjahm lihgojahs, un kad lohps jeb zilweks flapjâ laikâ tur fakriht eefschâ, tad winnu wairâs ne warr glahbt, jo ar fahrtu no peez affeem ne kahdu dibbeni ne warr atrast. Leeli zelmi, ko keenus fauzam, tohp israkti, fassalditi un pee rijahm ka swezzi dedsinati. Jo wezzôs laikôs tur dischs meschs bijis, bet septini kungi, weena tehwa behrni, to weens ohtram pa spihiti isdedsinajufchi un zaur to wairak teem pehznahkameem, ne ka farwâ laikâ launa darrijufchi; jo mums farwu malku tahli jamekle un ar leelahm mohkahm ja pahwehd.

Tur gan atkal drihs meschs usaugtu, ja tur ne buhu wisseem brihwu wissu nozirsi, ja kas sah augt. Nu gan dsird, ka tee fungi, kam tur dallas irr, gribb stary sewis dallitees un meschu andsinah — un meh's paschi un wehl wairak muhsu behrni winneem firsnigi pateiktum; bet rehti noteek, fur dauds dallahs, ka wissi ar meeru irr — un ta daschs labs darbs tohp palaisis.

No L e s t e n e s.

No tahm skahdehm, ko ta leela krussa, kas 20ta Zuhli (weenu deenu wehlaki ne ka eeksch Saku leijas kirspehles) us muhsu pussi bija, wehl sabsird, ka itt ihpaschi Dschuhkstes draudse plohsijusees, eeksch Dschuhkstes basnizlunga birses wairak ka funts leelas behrses, zittas ar saknehm apgahstas, zittas no rumpja laustas, us basnizlunga laukeem rudsi un waffareji parlekam fasisi, dahrsa 16 auglu kohki nolauti, schkuhnis apgahsts un pascha basnizlunga muischa us to weenu pussi wissi lohgi issisti; wehl leelaku skahdi ta krussa us Dschuhkstes Krohna muischu padarrija, fur lauki pagallam nosisti, arri pufs lauks no Kels muischas, kas pee Peenawes peederr, wissi lauki Graundes muischa, Mahles muischu un us Lansinu mescha kunga muischu itt gluschi nosisti, ir Werpes un Wpschuppes muischu lauki stipri irr aisneinti, un 68 fainmeeku lauki eeksch schihs draudses ween zaur scho niknu un bahrgu krussu wehtru pagallam nosisti. Arri tahli no mums, Sahbilles kirspehle un Kabilles pagasta pee kungeem, laudin un mahzitaja schi patte krussa laukus warren apskahdejusi. Matkulle sibbens weenäs mahjas eespehre un nositte sweschu seewinu, kas te no krussas gribbeja glahbtees. Us muhsu pussi leeli leddus gabbali ar sturni nofritte, ta ka zitti zilweki astinaini fasisi, ka dauds sakkus un putnus nosistus pa mescheem atradde; dauds leddus gabbali bij duhres leelumä, zitti labbu sprihdi garri; weenä krogä effam noswehruschi to leelako gabbalu un tas effam puszettortus mahzimus sinags bijis (te gan zitti gabbali buhs us semmi gulloht kohpa fassalluschi). — Schis bahrgs negais pateeki sawads un lai Deews dohd, ka tahdu wairs par wissu muhschu ne redsam.

J a h n a d s e e f m a.

Ne ween par muhsu Kursemmi, bet arri par dauds zittahm semmehm, klastumä un tahlumä, Jahna nakti fwimm, uggunus us kalneem eedebsimajoht, dseefinas dseedajoht un lihgsni danzajoht. — Kapehz to wissur darra? Tapehz ka laudis preezajahs, ka jaunu waffaru peedsihwojuschi un ka tas fittaks laiks nu sahjis. Jo lihds Jahneem saule jo deenahm jo augsti kaph, kamehr seemas bahrsibu pagallam uswarrejusi; to padarrijusi, ta faktoht, apschahs un sawu spihdamu zeppuri wairs ne zett augstaki, bet ar mihligahm azzim, ka labba mahte, apskattahs, ko labbu darrijusi un apdohma, kas wehl irr jadarra preeksch behrneem. — Ir us juhrmallas pussi scho gadd wezzam Jahnim, semmes draugam, dseefinas tappe dseedatas un meh's teem Wwischu lassitajeem scheitan weenu jaunu Jahna dseefminu dohdam islassiht, kas mums no Meh'sraggeem atsuhfita, wehledami, ka winneem labbi patiftu:

Dseefmina wezzos Jahnds 1824.

I.

Jahniti! no druwahm, plawahm
Tew ta ugguns leefma spihd,
Dewiba eeksch rohkahm tawahm,
Wissur fur taws karrohg's miht.
Pilnds seedos muhsu lauki
Un no pukkeh'm aprins' jauki
Mesch, dahrs, schjums, gammiba,
Jahna dseefmin' summinä.

2.

Taufakaja waffar's deena
Tawu dailu wahrdi dohd,
Lai tew muhsu semme zeena,
Jo tu wairodams mums dohd'
Jahnu sahli, Jahnu preeku,
Meh's to ne turräm par neeku,
Jahnu dseefinas wissur stann
Mahjas, muischas arridsan.

3.

Redsi, sakkus sarrus nessam
Preezigi no mescha meh's,
Meh's nu tawi weesi effam,
Mahjas puschlojam un mees'.
Agri, kad tik rihtinsch rahdahs,
Tawa sinna muhs apgahdahs.
Wezzam grehkam atsakkam
Un to wairak ne gribbam.

4.

Meitinas saht jauki spehleht,
Wainazinu atnefs klah. —
Kurrām puischam buhs to wehleht?
Kuru danzi ne atstah?
Lai nu azzim nouem faiti,
Lai nu atsim sawu faiti!
Zahnitis tas prezzineeks,
Kas ne kahdam pahrim leegs.

5.

Puschfoject ar jaunu sahli
Zsredsetu pulzinu.
Peeleeket ar maif' un sahli
Zehwam, mahtei mihslibu.
Lai tee musikanti spehle,
Zauneem laudim dantschus wehle. —
Zuhfu fungu gabdaschan'
Zsoohsees mums labbi gan! —

6.

Eeksch to leetu angli flohni,
Kur tohs graudus iskratta,
Weenigeem par jauku lohni,
Ne bes bals irr janalda.
Zrahleem, mahsahm wesselibu
Wehlejam, ir baggatibu.
Zraugu schehlo Zahniti!
Zenaidibu isbedi! — —

Voehendorff.

Teefas fluddinaschanas.

Jau zaur patente no 23scha September 1820; pehz ta augsta General Gubernatora no Pleskawas, Widd; Iggaumu; un Kursennes, Markis Pauluzzi usdohschanas, no Kursennes Gubernementa Waldischanas ta pawehleschana tappe islaista, ka pee neatlaischamas strahpes neweenam ne buhs eedrohschinatees, luhgschanas grahmataes preeksch semneekem farakstiht, jo winni tapshoht, ka eeksch Gubernementu pee teefahm, ta arridsan pee augsta General Gubernatora Funga ar sawahm suhdse-schanahm, kad tahs ar wahrdeem isreiz, dsirbete un ka, ja scho pawehleschane pahrlahpi, tikpatt to, kas to luhgschanas grahmata preeksch weenu sem-neeku irr sadohmajis, ka arridsan to, kas to norak-stijis, pehz likkumeem buhs strahpeht. — Kad nu tas augstis General Gubernatora Fungs Markis Pauluzzi irr dabbusis manniht, ka no kahda laika no semneeku kahrtas lohjekkeem tatschu atkal rakstias luhgschanas grahmataes, tikpatt Wahzu ka Kreewu walloda Winnam tappe preekschâ liktas un tadeht schai waldischanai irr usdewis, lai par scho leetu eeksch Wahzu, Kreewu un lauschu wallodahm weenu

fluddinaschanu islaisch, un to augscham peeminnetu pawehleschane atkal peekohdina, ka tai nepareisibai to nellahjama luhgschanas grahmata rakstiaju tapfu pretti turrehts ar to peelikkumu, ka arridsan tee sem-neeku kahrtas lohjekli paschi, kas sewim luhgschanas grahmataes leek farakstiht, turplikam bes saudsescha-nas par to taps strahpeti; tad schi nolikschanâ ta augsta General Gubernatora Funga, par fo jau wahzissi patente irr us drucki dohta, zaur fluddina-schane eeksch Latweeschu wallodas scheitan wisseem pehz sinnaschanas un paklausischanas par Kursennes Gubernementu tohp sunama darrita. Zalgawas pilli 29tâ Zuhli 1824.

Waldischanas teefas Fungs Wettberg.
(Nr. 3889.) Sichtehs A. Weitler.

Us pawehleschane tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no Sohdu muischas pagasta teefas wissi parradu deweji ta bijuscha schinniga fainneeka un zittkahrtiga muischas waggares Darge Zehkaba, par kurra man-tu konkurse irr likta, scheitan aizinati, lai pee sau-deschanas sawu teesu eeksch 2 mehnescheem, prohti lihds 27tu September schi gadda, kas par to ween weenigu un isflehdsamu terminu irr tappis nolikts, ar sawahm prassischanahm un parahdischanahm woi paschi, woi zaur weetneeku, ka irr wehlehts, schei-tan atnahk un lai tad fagaiba, kas turplikam pehz likkumeem taps spreests. To buhs wehra nemt! —

Zelaisis ar appatschrafsteem un sehgeku tahs Soh-du muischas pagasta teefas 27tâ Zuhli 1824. 3
(S. W.) Dehter Swirkal, pagasta wezzakais.
(Nr. 91.) Fr. Heinz, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschane tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr., tohp no Greewaldes pagasta teefas wissi parradu deweji ta Pridrikes muischas fainneeka Nuttremer Mikkel, par kurra mantu schodeen konkurse nosprees-ta, aizinati, lai lihds 4to Oktober peeteizahs. Greewalde 26tâ Zuhli 1824. 1
(S. W.) Nanke Zahn, preekschsehdetais.
(Nr. 43.) F. Wuck, pagasta teefas ffrihweris.

No Skhdes-Waldegahles pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taifnas prassischanas pee tahs atstahdas mantas ta nomirruscha Waldegahles fainneeka Danning Ahss, par kurra mantu konkurse nolikta, ar scho sasaulschane tohp aizinati, lai wiswehlahi lihds 1mu September f. g. pee schis teefas teizahs. Skhdes-Waldegahles pagasta teefa 1mâ Zuhli 1824. 2

Wesdubben Girth, pagasta wezzakais.
Becker, pagasta teefas ffrihweris.

Geffch leelas Sunnaßtes meßcha irr weens farkans
 ehrfels, widdifchis no auguma, wallâ atraßis tap-
 pis. Tas, kam peederr, no Schripils pagasta teefas
 tohp aiznahts ar drohßchahm leeßibahm feßchu neb-
 detu starpâ pee schahß teefas peeteiftees un pehz
 atlihbßinaßchanaß to atraßchanaß un barribaß maßfu
 to firgu ißnemt, jo pehz noliftu laifu tas taps
 pahrdohß. Jaunas Schripils pagasta teefa 24tâ
 Zuhli 1824. 2

(S. W.) † † † schahß fruffa sil-nes irr appafsch-
 rakßijis Gehger Jakob, to apleezina
 (Nr. 58.) W. Philipsenn, pagasta teefas ffrihweris.

Kad tas no ta schihda Behr Bahrensohn Kalna
 muiffchaf waldbifchanaï kihla dohtß pelleßß baranku ka-
 fchohßß 22trâ Merz mehneßcha ne warreja tapt iß-
 dohtß, zaur to ka ne kahdi pirzeji ne bija fanahkfufchi,
 un tadeht tohp no Kalna muiffchaf pagasta teefas
 weens jauns terminß schai kafchoka ißdohßchanaï zaur
 uhtruppu uß 22tru Auguß mehneßchu noliftß, ar
 to fluddinaßchana, ka tee, kam tißktu to kafchohfu
 pirkt, tai deenâ Kalnamuiffchâ, Walteku kirßpehle,
 fanahktu. Kalnamuiffchâ 19tâ Zuhli 1824. 1

Kalna muiffchaf pagasta teefas wahrâ,
 Friedrich Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaßchanaß.

Scheitan wiffem tohp funnamu barrihßß, ka
 tas tirguß Wirbes muiffchâ, kas pehrnâ gabbâ
 tai deenâ preeffch Mahries debbesbrauffchanaß
 deenas tappe turrehtß, taggâ tai ohtrâ deenâ
 pehz Mahries debbesbrauffchanaß deenas zellß
 tappiß, bet schinni gabbâ trefchâ deenâ pehz tam,
 prohti 18tâ Auguß taps turrehtß.

Wirbes muiffchâ imâ Zuhli 1824. 1

Wirbes muiffchaf waldbifchana.

Tai nakti no 21ma uß 22tru Zuhli fchi gabbâ tap-
 pe no Stendes basnizkunga statta divi firgi, weena
 pellaka wadmalla mehtele, weenas wezzas wahzu
 wehrfeles, trißß eemaukti un weeni apaufchi noßagti.
 Abbi firgi melni, no widdifchikiga auguma. Weenu
 warr pasihß pee fawas kuplas aßtes, pee weenas
 pahrfcheltas un pee weenas pahßinatâß außß, ka
 arridfan pee baltahm bleffehm uß palkalkahjahm
 pahri par naggeem. To ohtru pee fmuidraka augu-
 ma un papahwa kahpa uß purnu. Abbi firgi no
 7 lihßß gneem gaddeem wezzi. Kaß pee ißdabbu-
 fchanaß to saglu un firgu peetikdamu parahßichanu
 Stendes basnizas funga muiffchâ warr doht, tas dab-
 bußß 60 Rubbulußß Banko pateizamâß naudaß. 2

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgußß uß plazzi. Nihgê tanni 11tâ Auguß 1824.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 75½ Kap. Papihru naudaß gelbeja	1	—	1 Pohßß kannepu . . . tappe maßfahtß ar	1	—
5 — Papihru naudaß . . . —	1	33	1 — linnu labbakas furtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis . . . . . —	—	—	1 — — flittakas furtes — —	2	—
1 Puhrs rudfu . . . . . tappe maßfahtß ar	1	—	1 — tabaka . . . . . — —	—	75
1 — kweefchu . . . . . — —	1	30	1 — dselßes . . . . . — —	—	75
1 — meefchu . . . . . — —	—	75	1 — fweeffta . . . . . — —	1	60
1 — meefchu = putrainu . . . . . — —	1	20	1 muzzâ filku, preefchu muzzâ — —	6	—
1 — aufu . . . . . — —	—	65	1 — — wihßfchnu muzzâ — —	6	25
1 — kweefchu = miltu . . . . . — —	1	80	1 — farkanaß fahßß . . . . . — —	6	50
1 — bißdeletu rudfu = miltu — —	1	40	1 — rupjaß leddainâß fahßß — —	5	75
1 — rupju rudfu = miltu — —	1	—	1 — rupjaß baltâß fahßß — —	4	50
1 — firnu . . . . . — —	1	20	1 — fmaltaß fahßß . . . . . — —	4	25
1 — linnu = fehßlaß . . . . . — —	2	25	50 Grafchi irr Barra jeb Papihres Rubbulußß un		
1 — kannepu = fehßlaß . . . . . — —	1	35	Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kimmennu . . . . . — —	4	50	maßfa.		